

Ur *Den Kommunistiska Internationalen* N:o 4 (maj 1921)

HENRI BARBUSSE

Socialistens plikt.

Följande art. publicerades i "Humanité" för den 21 okt. 1920:

Jag ber mina kamrater inom Humanités redaktion att få ta deras gästfrihet i anspråk och låta mig genom deras tidning för partiets alla medlemmar säga min mening om den strid, som f. n. åstadkommit splittring inom de franska socialisternas led.

Äldre eller yngre partikämpar får inte betrakta mig som påträngande för att jag i vanliga fall inte direkt deltar i politiken eller därför att de organisationer, jag ägnar mig åt, nämligen "Krigsveteranernas international" (L'internationale des anciens combattants) och åt "Clarté" utövar sin verksamhet fullt oberoende av politiska partier.

Detta vill naturligtvis inte säga, att de personer, i vilkas namn jag av broderkänsla talar, då jag träder inför offentligheten, överhuvud icke sysslar med politik. Kan väl gedigna, av de nuvarande händelsernas mäktiga virvelvind gripna människor överhuvud stå politiken fjärran? Sedd ur det offentliga livets synpunkt är politiken en skapande makt. Den är som sådan nära förbunden med mänskligheten. Att skilja politiken från de ekonomiska, sociala och etiska frågorna vore enligt vår mening barnsligt och solistiskt; vi har ju snarare förebrått vissa "intellektuella" inom vänstern att de skiljer idén från handlingen och spelar rollen av aristokrater och anarkister, som man lindrigast sagt måste betrakta som skadliga varelser.

Detta vill heller inte säga, att vi i våra principer står oeniga med de ortodoxa socialisterna. Tvärtom, var och en av oss har här i världen sin mission och sina omsorger; men i det allmänna idealets intresse är det nödvändigt, att alla krafter ägnas idealet i harmonisk samklang och att det inte eftersträvas i kaotisk ordning. Vi medlemmar av "Clartés" och krigsveteranernas läger bemödar oss att genom gedigen, på dokument grundad propaganda sprida sanningen om fakta och idéer; vi eftersträvar att leda allmänhetens, den oorganiserade massans vacklande stämningar in på den rätta banan. Detta andliga och moraliska förberedelseverk, detta grundläggande och oundvikliga arbete i sanningens intresse måste med tjänliga medel utföras utanför den direkta politiska aktionen, till dess de lyckliga dagar kommer, då sanningens och rättvisans idéer triumferar och de verkligt rättapolitiska partierna kan låta dess frukter, som de ännu inte får smaka, bringas till mognad.

Vår uppfattning om den sociala religionen, uppfattningen om de människor, som utanför kyrkor och gudstjänsthus bekänner sig till de gudomliga sanningarna, ger oss anledning att underkasta dagens och morgondagens praktiska politiker kritik.

Det förefaller oss vara på tiden att påvisa de elementära sanningar, som många socialister förlorat ur sikte. Vi ser hur de är invecklade i ordstrider, som fortfar ulan ända, klyver sig i allt smärre delar och blir allt ytligare. De förblandar de stora frågorna med de små, men den väsentliga idé, som är gemensam för alla ärliga människor, löper under tiden risk att trängas i bakgrunden. Man måste skapa klarhet i detta kaos, t. o. m. om det endast kan nås genom våld.

*

Socialistens plikt är nu lika klar som den är trängande nödvändig och utan möjlighet att uppskjuta. Alla sanna socialister måste obetingat ansluta sig till de radikala, ty de senare har sanningen på sin sida.

De har rätt i sin doktrin, i sin lags bokstav. Den internationella kommunismen fordrar den absoluta internationalismen. Detta krav är viktigare än alla andra, ty på detta stöder sig hela

den nya levnadsordningen, Kapitalismens förintande verkan på livet grundar sig på mänsklighetens indelning i nationer. Nationernas tävlan om världens besittning rättfärdigar krigen och är förevändningen för allt undertryckande.

Internationalismen tillåter inga förbehåll. Låt Oss därför alltid undvika dem. Det finns ingen halvnationalism. Fosterlandstanken motsäger mänsklighetstanken. Inom den rymmes inget försvar för nationen, ja ingen nationell fråga överhuvud utan att mänsklighetens motsvarande sak tas i betraktande. Det finns varken samfund eller personer under solen, som skiljer sig från varandra på så sätt, att rättvisans lagar inte i lika hög grad är tillämplig för alla.

Ni har rätt – det måste ni alla medge – när ni i skapandet, i arbetet ser den enda sociala sanningen, när ni med ett enda slag gör ett slut på alla företrädesrättigheter och oåterkalleligt störtar mammons naturvidriga, mörka tyranni. Ni har rätt, när ni samtidigt med upphävandet av den ena klassens parasitliv på den andra också vill skaffa ur världen parlamentens och regeringarnas parasitväsen. I förhållande till dessa grundläggande satser, som kommunismen är byggd på, är ivriga satser konsekvenser av underordnad betydelse; de beror av i vilken grad de kan förverkligas under förhandenvarande omständigheter och icke av dogmer; de medger tillrättaläggningar och ändringar.

Frågan rör sig på så vis uteslutande om fördelningen; men frågan blir relativ och mindre viktig, då det avgörande och betydelsefulla villkoret uppställs, att allt förvärv skall stå i direkt proportion till det individuella arbetet. Man får därför inte sammanblanda biuppgifterna med de höga ideella uppgifterna och uppställa de förras påtaglighet osystematiskt gentemot de svårigheter, som de senares förverkligande bjuder. Det skulle vara att av brist på klarhet förrycka ett oomkullkastligt begrepp. Systemet i och för sig är logiskt, rätlinjigt och tillförlitligt. Det passar den enskilde individens intressen bättre än man någonsin kunde tänka sig att det skulle passa det allmännas intressen. Det är det uppriktigaste, sannaste uttryck av socialism, av kontrakapitalism. Från edra huvuddoktrinens synpunkt har ni rätt i edra våldsmetoder. Ryssarna har gottgjort, att de i tre år upprätthållit förnuftets diktatur med våld. Alla revolutioner gör sina författningar gällande med våld.

Vilken övernaturlig magisk allvishet skulle kunna fastslå den tidpunkt, efter vars förlopp en ny ordnings fortbestånd upphör att vara berättigat?

Ni har rätt, när ni säger, att man måste eftersträva proletariats diktatur, när man vill avskaffa klasssystemet. Det vore en brottslig naivitet att anta, att den sociala likställigheten kan vinnas på någon som hälst annan väg.

Ni har rätt, när ni säger, att världsrevolutionen är nödvändig och att man måste eftersträva den; ni har dock inte påstått, att revolutionen ofördröjligen måste inträffa där den ännu inte är mogen. Oundgänglighet innebär ju inte förtidighet. Ni har ju aldrig sagt något så oförnuftigt.

*

Våldshandlingen är en doktrin, som man kan beteckna som uttrycket av världens och solidaritetens sanna organisation och som alltid är förhatlig; men det är ju inte de undertryckta som uppfunnit våldet. Inbördeskriget förföljer oss sedan århundraden. Den gamla samhällsordningens martyrer, som begagnar sig av våldet, tillgriper det av eget blod ännu klibbiga vapnet endast för att försvara sig själv. Man måste vara offer för en farlig mystifikation, om man trodde att våldet någonsin kunde bekämpas ensamt med sunt förnuft.

Ni har rätt, när ni ställer er oförsonliga och förbittrade mot reformismen. Reformismen är det enda ränksmideri, som kan undergräva socialismen. Det är att förvillla sunna förnuftet hos dem, som vill bygga om den sociala ordningen, att komma dem att tro, att denna storartade, oundvikliga förändring kan, nås på de diplomatiska kombinationernas väg och fortbestå

genom den gamla ordningen med tillhjälp av partier, d. v. s. med tillhjälp av kriminallagar. En ärlig människa har ingen rätt att föreställa sig en ordning, som bereder trygghet och gottgörelse åt bedrägeriet. Alla dessa halvmesyrer kan ingenting annat vara än gyckel, som sviker förståndet och förvirrar åskådningen, under det att bakom kulisserna status quo fortfar och frambesvär en ny syndaflood, som fallet varit under de senaste femtio åren av "framstegs"-systemet, vilket sammanband kriget av 1870 med kriget av 1911. "Folkförbundet", "Nationalisationen", den "Internationella arbetsbyrå" är trots sina pompösa namn allesamman helt och hållet konservativa inrättningar,

Och slutligen har ni rätt, när ni uppställer strikta villkor för den verkliga socialistiska enheten. De in detalj gående begränsningar, som bolsjevikerna utarbetat och som uppenbart tillfredsställer deras omedelbara intressen, är utomordentligt beaktansvärda tecken på den bolsjevistiska klokheten. Den enhet, som de vill bygga upp på spillrorna av misslyckade försök och sönderfallna förbindelser, den enhet som växer och en dag skall omsluta hela världen, måste vara djup och utan fläck. En på slump, av omständigheterna hopfogad enhet skulle vid första beröring med levande livet falla sänder. Vad tjänar ett stort medlemstal till, när man kan störtas genom det? Det parti, som vill leva, får inte belasta sig med sjuka element. Må de återvända till de hjärnuppmyrkade radikalerna och till trikolorens reaktionärer. Man måste visa sig sådan som man verkligen är.

Ni har rätt ... Ni handlar överlagt, på vetenskaplig grundval och följdriktigt. Ni är radikala, emedan ni är kloka. Och när ni överallt och alltid påstår, att ni behandlar problemen i deras helhet, så gör ni det därför att ni är praktiska människor, fyllda av skapande anda.

Den sanne socialisten och den ärlige medborgaren skall i III. Internationalens stadgar ingenting finna, som han inte endast med fullt förtroende utan också med en lättadens suck kan tacksamt godtaga.

Om man öga mot öga med de dagliga striderna, ordskrämytslingarna och pressen endast med svårighet kan förstå, att ett stort parti franska socialister har att kämpa med så stora besvärligheter för att någonstans hitta vägen till sanningen, som döljer sig hos dem själva, så är det så mycket mera sorgligt att tvingas fastslå, att just dessa samma Människor är blinda för det som man kan beteckna som socialismens realitet.

Socialismen som sådan existerar knappast. Den har nått den punkt i sin utveckling, då den blivit så pass fast och påtaglig, att dess fiender kan för, stå, vad den egentligen innebär. Det finns i vart land en liten och fattig men utvald skara, som kämpar, fastän förföljd och undertryckt. Och där den ännu inte är besegrad utan endast bedövad av fienden, där snärjs den in i ett nät av demokratiska lögnar, som kapitalisterna bekostar. I jämförelse med kapitalismen har socialismen ännu knappt trampat ut barnskorna. En av våra amerikanska kamrater har återgivit ett fruktansvärt uttryck, som den mäktiga, kapitalistiska propagandaapparaten begagnar: "Vi behärskar kyrkorna, skolorna, tidningarna, följaktligen behärskar vi också valen, regeringarna, krigsmakten och rättsväsendet". Det stämmer matematiskt exakt. Kapitalismen representerar ännu överallt den absoluta maktfullkomligheten, den reala kraften. Det socialistiska partiet, som i sig innefattar förnuftets och alla sinnens uppror mot den oerhörda orättfärdigheten, är tillsvidare en vag och oklar dröm full av hemligheter. Vi vet naturligtvis, att sanningen skall segra över allt annat, att molntäckt himmel bådard storm, att ett utbrott måste komma. Vi vet, att framtiden tillhör oss. Men profetian är allvarsam och tung att vänta på. Ännu skiljer oss många stormar från den blivande lyckan, och väntans tider är fylld av elände, lidanden och spillda människoliv.

I vår tid, behärskad av barbari, som ännu sitter djupt i massornas hjärtan och sinnen och ännu håller det mänskliga samvetet fångat, finns det ändå ett land, där mänsklighetens ljusa dröm genom omständigheternas underbara makt blivit verklig. För en mänsklighet, som ännu

står under traditionernas bann och som ännu lider av *märkena efter sina bojor som av bojorna själva*, har befrielsen kommit för tidigt. Ja, sanningen skall segra. Men, jag upprepar det, låt oss inte förledas av ord och av vissa skeden, låt oss inte minska den aktning, vi är skyldiga de ryska revolutionärerna, genom alltför ideala, alltför lätt uttalade förhoppningar. Denna räddningstrupp har tillsvidare endast genom att spilla sitt blod givit livstecken från sig. Den är mycket farligt hotad. Man har försökt tvinga oss tro på att det mellan Millerand och Lloyd George skulle kunna råda oenighet om kriget mot Ryssland. Man talade om vapenstillestånd, om fred. Det var ett gement prat, som bara syftade åt att avleda eller skingra uppmärksamheten. I verkligheten består ett oupplösligt förbund mot Ryssland mellan alla internationella imperialister, alla maktägande, alla rika, alla kungar, alla som står i spetsen för beväpnade nationer. Detta krig skall aldrig upphöra eller – först med socialismens undergång eller med kapitalismens fall.

När en mer eller mindre maskerad tsarism sitter på all världens troner, när mänskligheten från den ena polen till den andra – vem vet för hur lång tid framåt – kastas i den kapitalistiska ”ordningens

fängelse, vad är då de löjliga griller värda, som tar sig uttryck i pratet om folkets småningom fortgående, lätthänta erövring av makten och om opportunistiskt framåtskridande? I en sådan, Lid måste. socialismen uppstå hell pånyttfödd, eller de fruktansvärda kval, som Ryssland genomgått, skall börja igen.

Ni missförstår lägets oerhörda enkelhet, när ni undandrar dem, som innefattas i begreppet broderskap, er broderliga hjälp. Är då arbetarklassen inse i stånd att rädda den ryska revolutionen, som så många gånger anropat er om hjälp? Låt oss medge, att man kan ha olika meningar om detta. Men obestriddigt är, att arbetarklassen aldrig gjort vad den förmått och att socialisterna och syndikalisterna bakom allt sitt vackra tal visar en till självförmörkelse gränsande otacksamhet mot Sovjetrysslands för mänskligheten dyrbara liv.

Vi härmar reaktionärernas avskyvärda hyckleri, vi väger och mäter betydelsen av vad som vunnits i kulrägnet över rykande ruiner, under svält och farsoter, under mördande utsikter för framtiden, trots förräderi och oerhört sabotage. Utan tvivel kan vi våga säga, att kommunisternas framgångar under de villkor de varit underkastade, är av stor betydelse, men att luckorna och bristerna i deras värksamhet alls ingen betydelse har.

När vi vet detta, har vi varken rätt eller plikt att uppehålla oss vid denna sida av frågan. Vi får inte längre tvista lom den eller den omständigheten av andra eller tredje rang, om uteslutning av en eller annan medlem ur partiet, om personfrågor, om förutsättningar och ceremoniel. Det gäller liv eller död för den idé, som vi lever för och, om det behövs, måste vara beredda att dö för.

HENRI BARBUSSE.

Innehållförteckning till tidskriften [Den Kommunistiska Internationalen](#)